

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä 1 (12)
12.11.2019
Taltionumero
5303
Diaarinumero
5122/3/18
Vuosikirja

Asia Verkkotunnusta koskeva valituslupahakemus ja valitus

Valittaja AALTO Ympäristökehitys Oy

Päätös, jota valitus koskee

Markkinaoikeus 2.10.2018 nro 486/18

Asian aikaisempi käsittely

Verkkotunnus *aaltogroup.fi* on merkitty *AALTO Ympäristökehitys Oy:n* käyttöön 12.9.2016.

Aalto Group Oy on 5.4.2017 vaatinut, että verkkotunnus merkitään sen käyttöön.

Viestintävirasto on 18.8.2017 tekemällään päätöksellä merkinnyt verkkotunnuksen *aaltogroup.fi* *Aalto Group Oy:n* käyttöön.

Viestintävirasto on päätöksensä perusteluissa lausunut muun ohella, että verkkotunnus vastaa *Aalto Group Oy:n* suojattua nimeä. Se seikka, että sana ”aalto” sisältyy *AALTO Ympäristökehitys Oy:n* toiminimeen ei ole hyväksyttävä peruste verkkotunnuksen rekisteröinnille, koska *Aalto Group Oy* on verkkotunnuksen rekisteröintihetkellä vastannut vastaajan suojattua toiminimeä. Verkkotunnuksessa esiintyvän sanan ”group” yleiskielisyydellä ei ole oikeudellista merkitystä asiassa, koska sanapari *aaltogroup* on verkkotunnuksen merkitsemishetkellä ollut *Aalto Group Oy:n* verkkotunnusta vastaava suojattu nimi.

Viestintävirasto on ilmoittanut panevansa päätöksen täytäntöön muutoksenhakuajan päätyttyä, jollei markkinaoikeus toisin määrää.

Markkinaoikeus on 20.10.2017 antamallaan päätöksellä numero 634/17 määrännyt, ettei Viestintäviraston päätöstä ole toistaiseksi pantava täytäntöön.

Markkinaoikeuden ratkaisu

Markkinaoikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Aalto Ympäristökehitys Oy:n Viestintäviraston päätöksestä tekemän valituksen.

Markkinaoikeus on määrännyt, että sen 20.10.2017 antamallaan päätöksellä numero 634/17 annettu täytäntöönpanoa koskeva määräys on voimassa, kunnes tämä markkinaoikeuden päätös on lainvoimainen tai korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

Markkinaoikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Asian käsittely Viestintävirastossa

Verkkotunnus aaltogroup.fi on merkitty käyttäjälleen AALTO Ympäristökehitys Oy:lle 12.9.2016.

Aalto Group Oy on 5.4.2017 vaatinut Viestintävirastolta kyseisen verkkotunnuksen merkitsemistä käyttöönsä ja perustanut vaatimuksensa siihen, että sillä on jo ennen verkkotunnuksen merkitsemistä ollut Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin merkitty toiminimi Aalto Group Oy.

Viestintävirasto on valituksenalaisella päätöksellään merkinnyt verkkotunnuksen aaltogroup.fi oikeudenhaltijan eli Aalto Group Oy:n käyttöön. Päätöksen perustelujen mukaan vaatimuksen esittäjän suojattu toiminimi Aalto Group Oy on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 8.10.2004 eli ennen verkkotunnuksen merkitsemistä 12.9.2016 ja verkkotunnuksen käyttäjä AALTO Ympäristökehitys Oy ei ole määräajassa esittänyt oikeudellisesti relevanttia hyväksyttävää perustetta verkkotunnuksen merkitsemiselle.

Oikeudelliset lähtökohdat

Asiassa sovellettava sähköisen viestinnän palveluista annettu laki (ennen 1.6.2018 tietoyhteiskuntakaari) vastaa tietoyhteiskuntakaaren esitöissä (HE 221/2013 vp) todetuin tavoin nyt käsillä olevilta osin aiemmin voimassa ollutta verkkotunnuslakia (228/2003).

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 166 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan verkkotunnus ei saa merkitsemishetkellä vastata toisen suojattua nimeä tai merkkiä, ellei verkkotunnuksen käyttäjä pysty esittämään hyväksyttävää perustetta verkkotunnuksen merkitsemiselle.

Kyseisen säännöksen esitöiden (HE 221/2013 vp s. 159–160) mukaan pykälä vastaa pääasiallisesti sisällöltään verkkotunnuslain 4 §:ää, lukuun ottamatta eräitä verkkotunnuksen sisältöön liittyviä rajoituksia. Pykälän 2 momentin 1 kohdan tarkoituksena on estää suojattujen nimien ja merkien loukkaaminen ja siksi verkkotunnuksen käyttäjän tulee aktiivisesti selvittää, että haettava verkkotunnus ei loukkaa toisten suojattuja oikeuksia, kuten rekisteröityjä toiminimiä tai tavaramerkkejä. Riitatilanteessa Viestintävirasto kuulee nykykäytännön mukaisesti verkkotunnuksen käyttäjää siitä, onko tällä ollut verkkotunnuksen merkitsemishetkellä hyväksyttävä peruste rekisteröinnilleen. Hyväksyttäväksi perusteeksi on oikeuskäytännössä katsottu esimerkiksi se, että tunnuksen haltijalla on verkkotunnuksen hakuhetkellä rekisteröitynä nimi tai merkki, joka sisältää verkkotunnukseksi rekisteröidyn nimen. On mahdollista, että suojatun nimen tai merkin haltija vaatii oikeuksiaan vasta useita vuosia verkkotunnuksen rekisteröinnin jälkeen. Tällöin loukkaavaa rekisteröintiä arvioidaan lähtökohtaisesti sen tilanteen mukaan, joka on vallinnut rekisteröintihetkellä.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 169 §:n 3 momentin mukaan, jos 166 §:n 2 momentissa tarkoitettun oikeuden haltija pyytää verkkotunnuksen poistamista, Viestintävirasto voi poistaa laissa asetettujen säännösten vastaisesti merkityn verkkotunnuksen verkkotunnusrekisteristä ja fi-juuresta tai merkitä sen oikeudenhaltijan käyttöön.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n 21 kohdan mukaan suojatulla nimellä ja suojatulla merkillä tarkoitetaan kyseisessä laissa kauppaa-, tavaramerkki-, yhdistys-, säätiö- tai puoluerekisteriin merkittyä nimeä ja merkkiä taikka toiminimilaisissa tai tavaramerkkilaisissa tarkoitettua vakiintunutta nimeä, toissijaista tunnusta tai tavaramerkkiä sekä julkisyhteisön, valtion liikelaitoksen, itsenäisen julkisoikeudellisen laitoksen, julkisoikeudellisen yhdistyksen ja vieraan valtion edustuston ja sen toimielimen nimeä.

Toiminimilain 1 §:n 1 momentin mukaan toiminimellä tarkoitetaan nimeä, jota elinkeinonharjoittaja käyttää toiminnassaan. Pykälän 3 momentin mukaan, mitä sanotussa laissa säädetään toiminimestä, koskee myös aputoiminimeä.

Verkkotunnuslaissa ja sen esitöissä on todettu edellä kuvatuista sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 166 ja 169 §:n mukaisista nyt kysymyksessä olevista seikoista seuraavaa:

Verkkotunnuslain esitöiden (HE 96/2002 vp s. 15) mukaan Viestintävirastolle annetaan toimivalta puuttua tilanteisiin, joissa muu kuin nimi- tai merkkioikeuden haltija on saanut suojatun nimen tai merkin mukaisen tai siitä johdetun verkkotunnuksen.

Verkkotunnuslain 4 §:n 3 momentin mukaan verkkotunnus ei saa oikeudettomasti perustua muun ohella toisen suojattuun nimeen tai merkkiin.

Verkkotunnuslain esitöissä (HE 96/2002 vp s. 21) on kyseisen sääntelyn osalta todettu, että lähtökohtaisesti ehdotetussa laissa tunnustetaan suojatun nimen tai merkin haltijan oikeus tämän lain mukaiseen verkkotunnukseen. Loukatun oikeussuojakeinoista säädetään lain 11 ja 12 §:ssä. Esityksessä on haluttu korostaa hakijan vastuun merkitystä siirryttäessä avoimempaan, kevyempään ja nopeampaan verkkotunnusten myöntämismenettelyyn. Hakijan tulee verkkotunnusta hakiessaan aktiivisesti selvittää, että haettava verkkotunnus ei loukkaa toisten suojattuja oikeuksia, kuten esimerkiksi rekisteröityjä toiminimiä tai tavaramerkkejä. Kuka tahansa, jolla on pääsy Internet-tietoverkkoon, voi tietopalvelujen avulla milloin tahansa selvittää patenti- ja rekisterihallituksen rekisteröimät nimet ja tavaramerkit. Lisäksi Viestintäviraston verkkosivuilla on tietopalvelu, jossa voimassa olevat verkkotunnukset ovat nähtävänä. Hakija voi hyödyntää mainittuja tietopalveluja kartoittaessaan sopivaa verkkotunnusta ja selvittää ennakolta, loukkaako haettava verkkotunnus jo rekisteröityjä tunnusmerkkejä. Ehdotettu säännös on hakijan edun mukainen. Jokainen hakija pystyy omalla toiminnallaan ehkäisemään toisen oikeutta loukkaavan verkkotunnuksen käyttöön ottamisesta aiheutuvat vaatimukset.

Verkkotunnuslain 12 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan Viestintävirasto voi peruuttaa verkkotunnuksen, jos on painavia perusteita epäillä, että tunnus on suojattu nimi tai merkki, ja nimen tai merkin haltija pyytää tunnuksen peruuttamista, eikä tunnuksen haltija kahden viikon määräajassa esitä hyväksyttävää perustetta oikeudelleen. Pykälän 2 momentin perusteella Viestintävirasto voi hakemuksesta siirtää esimerkiksi 1 momentin 3 kohdan nojalla peruutetun tunnuksen peruuttamista pyytäneelle.

Verkkotunnuslain 11 §:ää koskevissa esitöissä (HE 96/2002 vp s. 25) on todettu, että verkkotunnuksen sulkeminen, josta säädetään mainitussa

pykälässä, on ensisijainen puuttumiskeino suhteessa 12 §:n mukaiseen peruuttamiseen. Verkkotunnuslain 12 §:n 1 momentin esitöissä (HE 96/2002 vp s. 27–28) on puolestaan tuotu esiin, että verkkotunnuksen peruuttaminen on sen sulkemista painavampi verkkotunnuksen haltijan oikeuteen puuttuva toimi. Tämän vuoksi peruuttamisen edellytykset on määritelty pykälässä yksityiskohtaisesti. Mainitun momentin 3 kohdan säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa tunnuksen peruuttaminen sulkemisen sijaan ilmeisen selvissä tapauksissa. Peruuttaminen edellyttää, että näyttö oikeudenloukkauksesta on vahva, eikä tunnuksen haltija pysty esittämään hyväksyttävää perustetta oikeudelleen. Esimerkkinä esitöissä on mainittu tunnuksen euroopanunioni.fi rekisteröinti yksityisen elinkeinonharjoittajan nimiin. Esitöissä on menettelyn osalta viitattu verkkotunnuslain 11 §:n 1 momentin 4 kohdassa esitettyyn.

Verkkotunnuslain 11 §:n 1 momentin 4 kohdan esitöissä (HE 96/2002 vp s. 26) on esitetty, että esiin saattaa tulla tilanteita, joissa toiselle kuuluva suojattu nimi tai merkki rekisteröidään verkkotunnukseksi, koska verkkotunnuksen hakijan oikeutta nimeen tai merkkiin ei enää ennakkoon tutkita. Tällöin mahdollisen oikeudenloukkauksen selvittäminen alkaa loukatun Viestintävirastolle tekemästä tunnuksen sulkemispyynnöstä. Jos tunnuksen haltija pystyy Viestintäviraston arvion mukaan esittämään oikeudellisesti relevantin perusteen oikeudelleen, tunnusta ei suljeta, vaan asianosaisten on saatettava tunnusmerkkioikeudellinen riitansa ratkaistavaksi esimerkiksi tuomioistuimeen tai sovittava asia keskenään.

Asian arviointi

Verkkotunnus aaltogroup.fi on sen merkitsemishetkellä 12.9.2016 ollut yhteisötunnusta lukuun ottamatta sama kuin Aalto Group Oy:n 8.10.2004 rekisteröity samanniminen toiminimi. Näin ollen Viestintävirasto on voinut katsoa, että verkkotunnus vastaa sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 166 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla toisen suojattua nimeä. Asiassa on siten arvioitava, onko valittaja AALTO Ympäristökehitys Oy:llä ollut verkkotunnuksen merkitsemishetkellä kyseisessä säännöksessä tarkoitettu hyväksyttävä peruste verkkotunnuksen merkitsemiselle.

Verkkotunnuslakia koskevasta korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisusta KHO 2006:41 ilmenee, että koska Viestintäviraston ei verkkotunnuslakia koskevien perustelujen mukaan tule edes määrääjäksi sulkea verkkotunnusta, jos haltija esittää oikeudellisesti relevantin perusteen oikeudelleen, verkkotunnuksen haltijalta ei voida edellyttää oikeudellisesti relevanttia perustetta vahvemman perusteen esittämistä oikeudelleen verkkotunnuksen peruuttamista koskevassa tapauksessa. Viestintävirastoa ei voida pitää toimivaltaisena arvioimaan verkkotun-

nuksen peruuttamista koskevilla tapauksilla eri tunnusmerkkioikeuksien keskinäistä vahvuutta. Viestintäviraston toimivallan on katsottava rajoittuvan tapauksiin, joissa on ilmeisen selvää, että peruutettavaksi vaadittu verkkotunnus oikeudettomasti perustuu peruuttamista vaatineen suojattuun nimeen tai tunnukseen.

Edellä selostetusti sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 166 §:n 2 momentin 1 kohdan esitöiden mukaan kyseisen säännöksen tarkoituksena on estää suojattujen nimien ja merkkien loukkaaminen. Jo aikanaan verkkotunnuslain esitöissä on vastaavasti esitetty, että suojatun nimen tai merkin haltijalla on lähtökohtaisesti oikeus niitä vastaavaan verkkotunnukseen. Tämän jälkeen kummankin lain esitöissä on tuotu esiin, että verkkotunnuksen käyttäjän tulee aktiivisesti selvittää, että haettava verkkotunnus ei loukkaa toisten suojattuja oikeuksia, kuten rekisteröityjä toiminimiä tai tavaramerkkejä.

Oikeuskäytännössä, esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisussa KHO 2006:41 sekä sen 4.1.2011 antamassa päätöksessä taltionumero 17 ja 12.5.2016 antamassa päätöksessä taltionumero 2071, hyväksyttäväksi perusteeksi on katsottu se, että verkkotunnus on hake-mishetkellä vastannut verkkotunnuksen haltijan suojatun nimen tai merkin osaa. Sen sijaan oikeuskäytännössä esimerkiksi tosiasiallista asiantilaa tai suojatusta nimestä tai merkistä ilmenemätöntä lyhennettä ei ole katsottu hyväksyttäväksi perusteeksi oikeudelle verkkotunnukseen. Oikeuskäytännössä ei ole tietyvästi käsitelty eikä annetuista päätöksistä ole suoranaisesti pääteltävissä hyväksyttävän perusteen arviointi siinä tapauksessa, että verkkotunnus sisältää verkkotunnuksen haltijan suojatun nimen tai merkin osan lisäksi jotakin muuta.

Valittajalla on ollut verkkotunnuksen aaltogroup.fi merkitsemishetkellä rekisteröity toiminimi AALTO Ympäristökehitys Oy. Toiminimensä lisäksi valittaja on vedonnut hyväksyttävänä perusteena verkkotunnuksen aaltogroup.fi merkitsemiselle siihen, että sen kanssa samaan konserniin kuuluvat yhtiöt AALTO Construction Oy ja AALTO Real Estate Oy sekä Kanadaan rekisteröity AALTO Development Inc. Verkkotunnuksen merkitsemishetkellä kyseisistä yhtiöistä AALTO Construction Oy on ollut perustettu, ja yhtiöt AALTO Real Estate Oy ja AALTO Development Inc. on perustettu noin puoli vuotta verkkotunnuksen merkitsemishetken jälkeen.

Markkinaoikeus toteaa, että verkkotunnus aaltogroup.fi sisältää AALTO Ympäristökehitys Oy:n toiminimen erottamiskykyisen iskuosan ”aalto” ja verkkotunnuksen kyseinen sana on siten johdettavissa valittajan toiminimestä. Verkkotunnuksen toinen osa, sana ”group”, ei sen sijaan suoraan perustu kyseiseen toiminimeen, eikä verkkotunnuksen aaltogroup.fi voida katsoa olevan riittävän samankaltainen AALTO Ympäristökehitys

Oy:n tai AALTO Construction Oy:n toiminimen kanssa siten, että verkkotunnuksen voisi kokonaisuudessaan katsoa olevan johdettavissa kyseisistä toiminimistä.

Verkkotunnus aaltogroup.fi on sen merkitsemishetkellä vastannut Aalto Group Oy:n suojattua nimeä ja sillä on katsottava olevan lähtökohtaisesti oikeus nimeään vastaavaan verkkotunnukseen. Markkinaoikeus katsoo edellä todettu huomioon ottaen, että osittain valittajan toiminimestä AALTO Ympäristökehitys Oy ja osittain valittajan tosiasialliseen toimintaan liittyvästä yritysmuotoa koskevasta yleiskielen sanasta koostuvaa yhdistelmää ei ole pidettävä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 166 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna hyväksyttävänä perusteena Aalto Group Oy:n suojattua nimeä vastaavan verkkotunnuksen merkitsemiselle. Viestintävirasto on siten toimivaltansa puitteissa voinut merkitä verkkotunnuksen Aalto Group Oy:lle. Valitus on näin ollen hylättävä.

Hallintolainkäyttölain 32 §:n 2 momentin mukaan asian käsittelyn lopettavassa päätöksessään valitusviranomaisen on tarvittaessa lausuttava täytäntöönpanoa koskevan määräyksen voimassaolosta. Jos päätöksestä saa valittaa, siinä voidaan määrätä, että täytäntöönpanoa koskeva määräys on voimassa, kunnes päätös on lainvoimainen tai ylempi valitusviranomaisen määrää toisin. Markkinaoikeus on 20.10.2017 antamallaan päätöksellä numero 634/17 määrännyt, ettei valituksenalaista päätöstä ole toistaiseksi pantava täytäntöön. Markkinaoikeus katsoo, että valituksenalaista Viestintäviraston päätöstä koskeva määräys on aiheellista pitää voimassa, kunnes markkinaoikeuden nyt antama päätös on lainvoimainen tai korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

AALTO Ympäristökehitys Oy on pyytänyt valituslupaa ja valituksessaan vaatinut, että markkinaoikeuden ja Viestintäviraston päätökset kumotaan.

Vaatimusten tueksi on viitattu asiassa aiemmin lausuttuun sekä esitetty muun ohella seuraavaa:

Korkeimman hallinto-oikeuden kannanottoa tarvitaan siihen, voiko verkkotunnuksen nimiinsä merkinneellä käyttäjällä olla hyväksyttävä syy vain niissä tapauksessa, kun verkkotunnus on täysin identtinen sen suojatun nimen tai merkin kanssa, sekä siihen, onko Viestintävirasto ylittänyt toimivaltansa ratkaistessaan näin.

Viestintävirasto ei ole toimivaltainen viranomaisen arvioimaan tunnusmerkkien välistä paremmuutta verkkotunnusriidoissa eikä sitäkään, eroavatko toisistaan tilanteet, joissa verkkotunnus on osa verkkotunnuksen haltijan suojatusta nimestä tai merkistä ja tilanteet, joissa verkkotunnus muodostuu verkkotunnuksen haltijan suojatusta nimestä tai merkistä tai niiden osasta ja sisältää lisäksi jotain muuta.

AALTO Ympäristökehitys Oy:llä on hyväksyttävä peruste verkkotunnuksen aaltogroup.fi merkitsemiselle. Verkkotunnus voidaan poistaa järjestelmästä vain ilmeisen selvissä tapauksissa, jollaisesta ei ole nyt kysymys.

Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että verkkotunnuksen haltijalla saattaa olla oikeudellisesti perusteltu, tosiasialliseen asemaan tai toimintaan liittyvä syy käyttää verkkotunnusta. Mikäli hyväksyttävänä perusteena ei voi toimia mikään muu kuin tunnusmerkkioikeus, verkkotunnusten käyttö viestinnän välineenä saattaa rajoittua liikaa.

Oikeuskäytännössä on vahvistettu, ettei verkkotunnuksen käyttäjän oman suojatun nimen tarvitse olla identtinen verkkotunnuksen kanssa, vaan hyväksyttävää on myös se, että verkkotunnus on käyttäjänsä suojatusta nimestä tai merkistä johdettu osa (KHO 2006:41). Koska sana ”aalto” sisältyy AALTO Ympäristökehitys Oy:n toiminimeen, sillä on hyväksyttävä peruste sanan ”aalto” sisältävän verkkotunnuksen rekisteröinnille.

Sana ”group” on yleiskielen sana, jolla viitataan yritysten muodostamaan ryhmään. AALTO Ympäristökehitys Oy:n kanssa samaan konserniin kuuluvat yhtiöt AALTO Construction Oy, AALTO Real Estate Oy ja AALTO Development Inc. Näistä ensiksi mainittu oli jo olemassa verkkotunnuksen merkitsemishetkellä ja kahden muun yhtiön perustamiset olivat vireillä.

Viestintäviraston verkkotunnuslain 12 §:n 1 momentin 3 kohtaan perustuva toimivalta rajoittuu tapauksiin, joissa on ilmeisen selvää, että peruuttavaksi vaadittu verkkotunnus oikeudettomasti perustuu peruuttamista vaatineen suojattuun nimeen tai tunnukseen. Viestintäviraston tulkinta, jonka mukaan hyväksyttävää perustetta ei voi olla olemassa, kun verkkotunnuksen käyttäjän oman suojatun toiminimen osana ei ole sanaa ”group”, ei ole kestävä. Käytännössä tulkinta johtaisi siihen, että hyväksyttävä peruste voisi olla vain täysin suojatun nimen kanssa identtinen verkkotunnus.

Verkkotunnuksia koskevassa ulkomaisessa oikeuskäytännössä on katsottu, että suojatun nimen haltija voi saada suojattua nimeään laajempaa

suojaa, ja sen vaatimukset voivat menestyä myös sellaisia verkkotunnuksia vastaan, jotka sisältävät suojatun nimen lisäksi jonkin yleiskielen sanan. Vastaavasti tulisi katsoa, että hyväksyttävä syy voi olla laajempi verkkotunnus kuin oma suojattu nimi.

Myös kotimaisessa oikeuskäytännössä on vahvistettu, että peruutusvaatimuksen perusteen ja verkkotunnuksen merkitsemisen hyväksyttävän perusteen on tarkoitus vastata toisiaan. Mikäli oikeudenhaltijan sallitaan esittää vaatimuksia myös muita kuin identtisiä verkkotunnuksia vastaan, tulee vastaavasti olla mahdollista, että hyväksyttävä peruste verkkotunnuksen merkitsemiselle on käsillä myös silloin, kun verkkotunnus ei ole täysin identtinen verkkotunnuksen käyttäjän suojatun nimen kanssa, vaan siihen on lisätty jokin verkkotunnuksen käyttäjän toimintaan liittyvä yleiskielen sana.

Tässä tapauksessa ei ole vahvaa näyttöä oikeudenloukkauksesta, eikä tapaus ole sillä tavalla ilmeisen selvä, että verkkotunnus voitaisiin lain esitöiden mukaisilla perusteilla poistaa. AALTO Ympäristökehitys Oy:llä on ollut oikeudellisesti relevantti peruste verkkotunnuksensa rekisteröimiselle.

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom), joka nykyisin vastaa Viestintävirastolle kuuluneista tehtävistä, on antanut selityksen, jossa se on katsonut, ettei markkinaoikeuden päätöksen kumoamiselle ole perusteita, sekä esittänyt muun ohella seuraavaa:

Suojattujen nimien ja merkkien suoja heikkenisi oleellisesti, mikäli tilanteessa, jossa verkkotunnus vastaa täsmälleen vaatimuksen esittäjän suojattua nimeä, verkkotunnuksen käyttäjän hyväksyttäväksi perusteeksi linjattaisiin, että verkkotunnus muodostuu käyttäjän suojatun nimen osasta ja jostain muusta yleiskielen sanasta.

Hyväksyttävän perusteen arvioinnin harkinta tulee pitää riittävän korkealla suojattujen nimien ja merkkien haltijoiden oikeusturvan varmistamiseksi. Muunlainen tulkinta kaventaisi huomattavasti verkkotunnusten haltijoiden oikeussuojakeinojen käytettävyyttä. Tämä ei ole ollut lainsäätäjän tarkoitus. Oikeuskäytännössä vahvistettu tulkinta on ollut, että kyseen ollessa toisen suojattua nimeä täysin vastaavasta verkkotunnuksesta verkkotunnuksen käyttäjän oikeuden tulee myös perustua suojattuun nimeen ja verkkotunnus tulee olla kokonaisuudessaan johdettavissa suojatusta nimestä, kuten lain esitöissä mainitaan.

Valittajayhtiön viittaaman ulkomaisen oikeuskäytännön perusteella ei voi tehdä valittajayhtiön esittämää vertailua. Useat niin sanotut geneeriset verkkotunnukset käyttävät ICANNin (Internet Corporation for

Assigned Names and Numbers) alaista vaihtoehtoista riidanratkaisumenettelyä.

Valittajayhtiön esittämä peruste verkkotunnuksen rekisteröinnille ei ole ollut oikeudellisesti relevantti, koska vaatimus on perustunut täsmälleen vastaavaan suojattuun nimeen, joita lainsäädännöllä erityisesti pyritään suojaamaan. On ollut ilmeisen selvää, että peruutettavaksi vaadittu verkkotunnus perustuu oikeudettomasti toisen suojattuun nimeen. Kyse ei siis ole ollut valittajayhtiön valituksessaan lausumasta "tunnusmerkkien välisestä paremmuusjärjestyksen arvioinnista".

Lainsäädäntö antaa Traficomille toimivallan arvioida verkkotunnuksen käyttäjän hyväksyttävää perustetta. Traficom in ratkaisukäytäntö noudattaa tuomioistuinten päätösten muodostamassa oikeuskäytännössä vahvistettuja tulkintalinjauksia. Traficom ei siten ole ylittänyt toimivaltaansa ratkaistessaan valituksenalaisen asian.

Traficom in ylläpitämässä fi-verkkotunnusrekisterissä on 150 sanalla "aalto" alkavaa verkkotunnusta, joista osa muodostuu valittajayhtiön toiminnan iskuosasta sekä jostakin yleiskielen sanasta. Suojatun nimen osan ja yleissanan muodostamien yhdistelmävariaatioiden mahdollisuudet ovat lukemattomat.

Myös se, että tosiasialliseen asemaan tai toimintaan liittyvä syy katsottaisiin hyväksyttäväksi perusteeksi, jättää laajasti erilaisia tulkintavaihtoehtoja ja mahdollisuuksia. Hyväksyttävän perusteen arvioinnin harkinta tulee pitää selkeänä ja riittävän korkealla suojattujen nimien ja merkkien haltijoiden oikeusturvan varmistamiseksi.

Korkeimman hallinto-oikeuden tulee päätöksessään ja sen perusteluissa ottaa huomioon erityisesti se, miten päätös vaikuttaa vastaavassa tilanteessa myöhemmin ja kuinka päätöksestä ilmenevä oikeusohje verkkotunnuksen käyttäjän hyväksyttävästä perusteesta verkkotunnuksen merkitsemiselle on sovellettavissa myöhemmässä ratkaisukäytännössä.

Aalto Group Oy on selityksessään vaatinut, ettei asiassa myönnetä valituslupaa eikä valitusta hyväksytä.

AALTO Ympäristökehitys Oy ei ole käyttänyt yhtiölle varattua tilaisuutta vastaselityksen antamiseen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan ja tutkii asian.

Valitus hylätään. Markkinaoikeuden päätöksen lopputulosta ei muuteta.

Perustelut

Korkein hallinto-oikeus toteaa, että asiassa AALTO Ympäristökehitys Oy:n 12.9.2016 itselleen rekisteröimä verkkotunnus aaltogroup.fi on yhtiömuotoa osoittavaa lyhennettä lukuun ottamatta täysin identtinen Aalto Group Oy:n jo 8.10.2014 rekisteröimän toiminimen kanssa. Tässä tilanteessa on selvää, että Viestintävirasto on ollut toimivaltainen toteamaan, että AALTO Ympäristökehitys Oy:n esittämät perusteet eivät ole muodostaneet tietoyhteiskuntakaaren (917/2014), nyttemmin sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (68/2018) 166 §:n 2 momentissa tarkoitettua hyväksyttävää perustetta verkkotunnuksen merkitsemiselle itselleen, sekä merkitsemään verkkotunnus Aalto Group Oy:n vaatimuksesta tämän yhtiön käyttöön.

Tämän vuoksi ja kun muutoin otetaan huomioon edellä ilmenevät markkinaoikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, markkinaoikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Kari Kuusiniemi
presidentti

Janne Aer
oikeusneuvos

Antti Pekkala
oikeusneuvos

Ari Wirén (t)
oikeusneuvos

Toomas Kotkas
oikeusneuvos

Kristina Björkvall
Asian esittelijä, esittelijäneuvos

Jakelu

Päätös
Jäljennös

AALTO Ympäristökehitys Oy, oikeudenkäyntimaksu 2 000 euroa
Aalto Group Oy
Markkinaoikeus
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom